

OPINII CRITICE

APRECIERI CRITICE (SELECȚIE) ASUPRA OPEREI LUI ADRIAN BOTEZ...DE-A LUNGUL TIMPULUI...

ROXANA SORESCU, cercetător științific principal I, Institutul de Istorie și Teorie Literară “George Călinescu”-București:

*”În critica literară românească nu există, deocamdată, lucrări de acest tip. Prin lucrarea *Spirit și Logos, în poezia eminesciană*, dl. Adrian Botez este un precursor. Pe drumul pe care înaintează se vor buluci multe persoane, ce vor confunda bolboroseala extatică, cu foarte severele discipline, care sunt Mistica și Inițierea în domeniul spiritual – dar acesta este riscul oricărei cercetări înnoitoare. Dl. A. Botez repune în discuție, dintr-un unghi inedit, întreaga viziune asupra poeziei eminesciene și a stării de revelație poetică, în general (...)” (cf. *Aprecierile Comisiei de doctorat*, 14 februarie 1997, în cadrul Facultății de Filologie a Universității “Al.I.Cuza” – Iași – în legătură cu lucrarea *Spirit și Logos, în poezia eminesciană*, devenită cartea *Spirit și Logos, în poezia eminesciană – pentru o nou tip de hermeneutică, aplicată asupra textului eminescian* - Ed. Rafet, Rm.Sărat, 2005).*

“Adrian Botez este autorul unei poezii care se caută cu un aer definitiv și se găsește, se neagă afirmându-se, e reconfortantă, reziditoare.”

AUREL RĂU, redactorul-șef al revistei clujene *Steaua* – în **Prefața** la vol. de debut, *Jurnal din marea temniță interioară*, Axa, Botoșani, 1998)

“Poet metaforic, cu o schemă prozodică inconfundabilă, Adrian Botez începe să devină un nume în lirica românească.”

VALERIU ANGHEL – în revista *Pro-Saeculum*, noiembrie, 1998

*“Am citit comentariile la VOSHOPOLEA [Prigoniții cavaleri ai Mielului, Ed. Fundației Aromâne “Dimândarea părintească”-Buc., 2000], marele poem lirico-epic al lui Nida Boga, cu sufletul la gură! Având sentimentul că ascult una dintre cărțile de căpătâi ale lui Johann Gottlieb Fichte, „Cuvântări către națiunea germană(Reden an die Deutsche Nation”, 1809). (...) Și noi, românii, avem nevoie de astfel de impulsuri de suflet, într-o vreme a destructurării noastre (...). Un discurs ofensiv este întreaga carte a profesorului Adrian Botez, din *Adjud*, un discurs substanțial patriotic, adesea cu îndreptățite accente vaticinare (...)”*

HRISTU CÂNDROVEANU – în revista *Deșteptarea aromânilor*, Anul 11, nr. 10 (127), octombrie 2000

“Ambițios, profund, cu gust pentru textul de anvergură cărturărească, Adrian Botez respiră lejer în aerul tare al ideilor, oricât de înalte, provoacă adevărate cutremure în conștiințe, cu proiecții devastatoare în plan moral și intelectual, experimentează fără să aibă neapărat vocația experimentului, reușind - în cele mai bune pagini ale prezentei epoei [<<EPOPEEA ATLANTICĂ>>*] - să producă adânci revelații în dimensiunea estetică și ontologică. (...)Poet, în primul rând, cu serioase cunoștințe magico-mitologice, cărturar de aleasă stirpe, bântuit de aromele din altare, atins de nimbul sacru al icoanelor și aerul tare al ideilor, prozator și eseist, din rezerva din ce în ce mai restrânsă a erudiților autohtoni, luptător cu har pe drumul Binelui și Frumosului, Adrian Botez este un gânditor și un scriitor pe deplin matur, viguros și competitiv la nivel național.”*

MIRCEA DINUTZ- în revista *Pro-Saeculum*-Focșani, nr. 3-4, iunie-iulie, 2005: art. *Adrian Botez - un cavaler al Graalului*

CONVORBIRI LITERARE (Anul CXLI, iulie, 2008)

Vitrina cărților

EMILIAN MARCU

(4) **Adrian BOTEZ**, *Ruguri – România sub asediu*, Editura Carpathia Press, 2008, 200 p. cu o Postfată de Artur Silvestri.

Preocuparea, apropiată de patimă, a lui Adrian Botez, de a lumina cititorul în problemele fundamentale ale viitorului României contemporane, teme fundamentale de natură doctrinară, dar și ideologică, de antropologie culturală, străbat, de la un capăt la altul, întreg conținutul acestei cărți.

În context de natură divină, Neamul Metafizic Românesc este privit într-o adevărată transcendență, în triada: Trecut, Prezent, Viitor, ca semn al rugului care și arde (purifică), dar și luminează („în-lumină”). „*Puțin contează, în macroistorie, cât de puternic ai fost 70 sau chiar 100 de ani – dacă n-ai lăsat, în urma ta, fie și o cărămidă (arsă!) folositoare construcției uneia dintre treptele evoluției spirituale a Neamului tău, în particular, și a Planetei Spirituale Terra, în general!*” - justifică Adrian Botez întregul demers al demers unic, în „*Argument unic*”,

Religie, Patrie și Neam, Învățămint și Cultură, Probleme sociale, Mari probleme spirituale naționale și internaționale, Problema aromânilor: Aromânii – „frați di mumă și di-un tată” sau Trecut, prezent, viitor și... soluții de continuitate, sunt capitole fundamentale în această lucrare.

Teme de excepție în destinul României prezintă Adrian Botez, teme de interes general pentru nația română, mereu văzută în raport cu divinitatea.

„Însă autorul fiind un gânditor cu înrîuriri ocultiste ce socoteste că istoria, chiar dacă aparentă, nu-i decît documentul unor «căderi succesive» pînă la «epoca de fier» contemporană, acțiunea cu rost de îndreptare este de la sine înțeleasă și include manifestări cu extensiune, avînd efecte și mai mult ca sigur o dezvoltare în direcția

atitudinilor colective” – spune Artur Silvestri în Postfață și autorul chiar asta propune – atitudini colective în aceste Ruguri – pentru că: România este sub asediu. Numai cine nu are ochi de văzut și urechi de auzit nu crede. În rest...

“Bibliografia cărții este impresionantă, încadrându-se perfect uriașei cantități de energie degajate de autor, în acest demers cărturăresc, de nivel academic. O lucrare apărută sub forma unui Premiu de excelență, dat de editură (...). O autentică investiție în cultura românească profundă. (...) Este vorba despre o apariție monumentală, produs al unui intelectual inconfundabil, în peisajul românesc de după 1989. Un fenomen.”

MARIN IFRIM, în *Opinia de Buzău*, marți, 8 aprilie 2008: *Despre “Cei Trei Magi ai prozei românești”*

« E dificil să faci o disociere între poetul Adrian Botez al primei cărți și cel al următoarelor volume. Dar, un lucru e cert: Acest Poet este inconfundabil. (...) Scrisul lui Adrian Botez nu e comod, reconfortant, stenic, el obligă, strigă, interpelează, se impune – fără a face compromisuri și temenele curentelor vechi sau noi ale liricii. El merge pe principiul: Acesta sunt eu, cui îi convine. Dar, dacă încerci să ți-l apropii, ceea ce va urma, întrece orice închipuire: vei descoperi un univers mirific, fabulos și real în aceeași măsură, de care știai că există pe undeva, dar nu erai conștient că e atât de aproape de tine și că faci parte integrantă din el. Și în această privință, Adrian Botez este un vestitor. El anunță și se anunță, fără surle și tobe, dar apropiindu-se iminent de conștiința și inima ta, de unde nu-l mai poți smulge. (...) »

Nu s-ar putea spune că Adrian Botez este un romantic. El este un lucid suferitor și jertfitor pentru substanța și trupul cuvântului, ducându-l cu sine la cele mai înalte cote ale valorii autentice, dublată de o demnitate fără cusur și de o probitate morală cum rar se întâlnesc în ziua de azi. »

CEZARINA ADAMESCU, Galați, redactor la revista *AGERO-Stuttgart* 7 ianuarie 2010, de ziua Ionilor: *Adrian Botez – un poet incomod și poemele sale magistrale*, în revista *ARP Luceafărul Românesc*, ianuarie 2010

“Adrian Botez este, fără doar și poate, cel mai original poet pe care mi-a fost dat să-l cunosc, răsfoid/răscolind prin ceasloavele prăfuite, dar și cele de ultimă oră ale liricii românești.

El este fără pereche. Creația sa, atât de diferită de vulgul cotidian care aduce osanale nesfârșite dimensiunii trupesti a omului, și-a pus amprenta, marca ei prețioasă pe domeniul, atât de râvnit al literaturii și locul său nu poate fi ocupat de preopinenții zilei, oricât s-ar da aceștia de ceasul morții.

Adrian Botez nu se încadrează, nu se aliniază, nu se confundă.

El este ALTFEL, cu totul altfel, și nu rostesc aceste cuvinte din complezență. În tot ce întreprinde, prin multiplele raze pe care le răspândește, în încercarea disperată de

a-i lumina pe cei din preajmă, se poate vedea acest semn al unității care nu cunoaște locul comun, cărările bătătorite, deși inspirația lui este uneori livrescă. El realcătuie, rescrie, reiterează marile teme ale literaturii universale, cu aceeași dezinvoltură și măiestrie, de parcă ar fi scrise acum. Vasta, colosala erudiție pe care a acumulat-o prin străduințe jertfelnice, supraomenești, ar putea speria, intimida, pentru că se ridică la cote de neatins.

Spirit enciclopedic, oferă însă, cu reținere, fărăme din monadele minții, atât de bine organizate, doar atât cât putem noi oamenii, îngurgita, îndeobște.

Dar, ce asupra de măsură conține verbul său, esențializat, cristalizat, strălucind dincolo de rețină!

Dacă ar fi să ne raportăm la alte personalități enciclopedice, care și-au înscris pana în cartea de aur a liricii noastre, Gellu Naum ori Emil Botta - ar fi palide umbre...

*Dar mai bine să lăsăm clasificările, pentru că, **locul lui Adrian Botez pe podium este, de asemenea, singular. Pe treapta pe care stă opera sa, copleșitoare, vastă, nu mai încap nimeni, și aceasta, nu pentru că autorul și-a propus această performanță, alungându-și eventualii concurenți în competiția pentru câștigarea nemuririi, ci pentru că, privind în jur, nu prea are cu cine concura, grăbiți, pripiti și dezordonați, trufași și indiferenți, îmbrâncindu-ne suveran, în Arca Bunei Speranțe, ca să apucăm un loc, așa cum suntem cu toții. De aceea, în competiția desăvârșirii la care trudește continuu, Adrian Botez aleargă singur. Ia trofeul, se întoarce învingător, îl arată mulțimii, care, în mod ciudat și paradoxal, nu-i scandează numele, nu-l afișează cu litere uriașe pe postere, pe ecrane gigant, ci preferă, așa cum gloata nu l-a preferat pe Nazarineanul cu fruntea însângărată de spini, biciuit și gol, pe un oarecare Baraba, cel care știe să-și câștige faima cu fel și fel de tertipuri, ori pe prototipul lui Baraba, care speculează fiecare secundă, fiecare sentiment și orice dram din grația auditoriului, cu spirit gregar. (...)***

CEZARINA ADAMESCU, Galați, redactor la revista *AGERO-Stuttgart* - art. *În amurgul lumii cuvintelor - poeme pentru ziua mâniei: ADRIAN BOTEZ, Rog inorog, poeme*, Editura Salonul Literar, Focșani, 1998 – în revista *ARP O carte pe zi*, martie 2009

*“Scriitor de mare sensibilitate și forță creatoare, un erudit al zilelor noastre, Adrian Botez reușește a se ridica deasupra valului spumos, ce caracterizează, azi, literatura românească, încercând a-i da acesteia o mai luminată direcție, cum ar fi: curajul actului critic, înviorarea exprimării libere, care să fie bazate pe o morală creștină desăvârșită. Om de o largă cultură, prin profesie dascăl și filosof al culturii, române și universale - a mai fost dăruit, cred, de însăși Pronia Cerească, din belșug, cu harul Poeziei și al înțelegerii artelor, în general. Scriitor fecund, editează, cu mult succes și prestigiu, revista **“Contraatac”**, în cadrul **Colegiului Tehnic “Gheorghe Balș”**, din orașul Adjud, cu sprijinul **ARP** (Asociația Română pentru Patrimoniu)-București, fondată de venerabilul erudit român **Artur Silvestri**.”*

IOAN MICLĂU, din Cringila/AUSTRALIA - în revista *Pro-Saeculum*, nr. 63-64, aprilie-iunie 2010 – Focșani: în articolul ADRIAN BOTEZ : “Spirit și

Logos, în poezia eminesciană - pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textului eminescian” (Editura Rafet, România, 2005)

„Aș aminti că trei sunt străjile Ființei poieion românești, așa cum le exprimă doina: de dor, de jale, de revoltă. Adrian Botez înscrie în expresie modernă acest triumghi, reînălțând CRUCEA CA STÂLP, într-un cvadrat care este...al Cercului. (...) Adrian Botez Poetul este criticul cu forceps, operând unde se mai poate, chiar în tumori. (...)

Când sufocarea este la cota de risc, Botez scrie cu apă de trandafir pe aripa unei adieri (...) . Asta și face. Nu arghezian, nici bacovian, ci BOTEZIAN!”

EUGEN EVU – art. *ADRIAN BOTEZ: terifiant contraatac la înrăirea umanului – sau Căinarea ca bocet la viața muribundă* – în revista *PRO-SAECULUM*, Focșani, Anul IX, nr. 1-2 (61-62), 15 ian.-1 martie 2010

Postfața la *RUGURI . ROMÂNIA SUB ASEDIU*, Ed. Carpathia Press, Buc., 2008

ADRIAN BOTEZ: IDEOLOGUL „NEAMULUI METAFIZIC”

Literatura lui Adrian Botez, moldovean de Nord (n. 1955, la Gura Humorului), s-a făcut cunoscută târziu, apărând dintr-o dată în conformație matură, ca și Minerva din capul lui Jupiter, și constituind – și în această ordine – „*un caz*”. Opera este întinsă, diversă și consistentă, căci autorul are nu ușurința de a scrie în manieră torențială, ci o continuă stare de trezie - și se manifestă cu atitudine cam în orice clipă definitorie. Desfășurată în episoade de unde se deduce entuziasmul, aproape antic, în a comunica - aceasta s-a exprimat, la început, cu precădere în lirică, unde bibliografia este relativ vastă: *Jurnal din marea temniță interioară* (1998); *Rog inorog* (1998); *Povestea unui colecționar de audiențe* (2003); *Epopoea Atlantică* (2003); *Eu, barbarul* (2005); *Crezuri creștine – 70 de sonete cruciate*; *Van Gogh – perioada Borinage (tumorile artei)* (2005); *Nu mai ridicați din umeri!* (2007). Însă dincolo de cantitate, poeziile nu au vârstă și sunt cu neputință a se descrie formule de stil ori categorisire curentă. Nimic aici nu-i „modern”, după cum nici nu este „romantic” ori „clasicist” = căci, ilustrând o atitudine devoționistă unde stările de mari intensități metafizice aduc sufletul în pragul abisului, poetul iese din timpul evoluțiilor exterioare care, esteticește, sunt doar convenție. Rezultă că o clasificare stilistică este și ea de nefăcut, afară numai de alăturări în asimetriile condacului, ale irmoaselor și în poetica de împiedecări emotive, cu tradiție la noi de la Dosoftei și până la Vasile Voiculescu și „*Comornicul*” lui Sandu Tudor. Muzicalitatea, deși subînțeleasă, nu-i aici nici *belcanto* și nici mecanism de simetrii perfecte în felul medieval, trubaduresc, ci denotă o muzică interioară, de cântec șoptit în maniera misticilor de Bizanț ori a cântăreților de tabără militară. Căci poetul are atitudine mai degrabă de prooroc, vituperând ori închipuind mari desfășurări învolburate pe pânze **sufletești** uneori memorabile.

Însă, mai degrabă decât poet, Adrian Botez este un ideolog și, mai recent, un predicator profetic, ce socotește că esențiale nu sunt „creația”, în aspect laic și circumstanțial - și că, indiferent de context, anumite teme și atitudini au precădere, din optica unui „*imperativ colectiv*”. Felul lui de a îmbrățișa o responsabilitate morală, ce

depășește simpla condiție de „*indivîd*”, este radical diferit de „*individualismul*” creator, unde aventura intelectuală se impune adeseori și este preferată. Evoluția se produce treptat, însă în timp scurt și solid prin cantitate, căci și sinopticul de cărți tinde să impună atât ca număr, cât și din perspectiva acumulărilor temeinice. *Prigoniții cavaleri ai Mielului – despre poezia cultă aromânească* (2000); *Spirit și Logos, în poezia eminesciană – pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textului eminescian* (2005); *Loja Iohanică Românească – ION Creangă, ION Luca Caragiale, IOAN Slavici – pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Ion Creangă, Ion Luca Caragiale și Ioan Slavici* (2006); *Cei Trei Magi ai prozei românești (Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Mircea Eliade) – și Epoca Mihaelică: pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu și Mircea Eliade* (2007) – acestea sunt episoade într-o demonstrație ce privește noțiunea de „*Neam Metafizic*” aparținând doctrinarului - și care va trebui dezvoltată, cândva, într-o formă sistematică, ferită de aluviunile nevoii de analiză de text clasic. O întrevădem, de altminteri, atât în „*reconquista aromână*”, cât și în examinările de eminescologie, unde apar și cele dintâi semne clare de metodă proprie, care este un derivat de hermeneutică, având surse în existențialismul teologic și indicii de familie spirituală în direcția lui Unamuno și Ortega y Gasset. Totuși, abia „*Loja Johannică*”, una dintre cele mai stranii exegeze din literatura română contemporană, dezvăluie nu atât metoda, CÂT VIZIUNEA, aceasta fiind și contribuția ce l-a afirmat pe Adrian Botez în felul unui doctrinar, mai degrabă decât al unui studios cu virtuozități analitice (totuși, DE ORIGINALITĂȚI RARISSIME!), arătând dimensiunile unei personalități ce parcă vorbește din viitor. Cercetarea este o „*hermeneutică*” sui-generis care, deși se situează în moștenirea lui Vasile Lovinescu, adaptează metoda cu originalitate, apropiindu-se în tangențial de Nichifor Crainic și de „*trăirism*”. Cutari dizertații guénoniste de aici îngăduie alăturări, însă nu confirmă o descendență de observanță strictă și nici inițieri regulamentare, ci doar lecturi de rost lămuritor. Căci autorul este un erudit, cu înclinări de conduită profetică, mizând mai degrabă pe intuiție, „*istorie sub-lunară*” și „*porunci incontingente*”, decât pe expunerea sistematică și demonstrația făcută matematic. Kabbala, rozacrocienii, Kali-Yuga, „*spenglerismul*”, teosofia ottocentescă, alchimia - acestea sunt numai câteva domenii pe unde Adrian Botez a trecut cu exuberanță, fără să se dedice hotărât nici unui hermetism, altfel decât în felul unui reazem de argument util. Și privirea asupra literaturii este înrâurită de aceste perspective multiple. Opera, în ceea ce este „*obiect*”, e văzută ca un depozit inițiat, o concluzie vehiculată în semne, un mesaj ocult și, de aceea, nu valoarea estetică ori locul în tabla de valori preocupă (deși se prezumă), ci descifrarea, deci revelația. Dar abia de aci încolo se clarifică o anumită perspectivă de natură antropologică, întărind derivațiile extrase din zestrea sursologică. Totul pornește, în fond, de la erorile de perspectivă ce despart Orient de Occident și, fiindcă prin acestea se înțeleg îndeobște Asia și Africa, ne așează pe noi (de fapt, „*ortodoxia*” și „*isihasmul*”) într-o geografie a ficțiunii ori, mai bine spus, ne exclud din istoriile universale de valori. Concluzia supără și este corectată. Dar cum? De vreme ce există „*culturi exprimate*” și culturi (Adrian Botez zice „*spirite naționale*”) „*confuze*”, iar noi fiind între cele puține ce au un „*centru modelator*”, rezultă că trecerea noastră cu vederea este greșită și reclamă corecții și adaosuri. Ele se fac în

felul unei teorii pe care, oricât pare de curios, o regăsim în „*spiritul getic*” al lui G. Călinescu și în „*regresiunea către arhaic*” și care (tradusă pe limba lui René Guénon) ar fi *tradiția vârstei de aur*:

„De fapt, modelul GETO-DACIC s-a întrupat în Modelul Divin Românesc: MIORIȚA și EMINESCU, din punct de vedere spiritual, s-au contopit: Modelul Divin al Cuvântului și cu cel al Hieroglifiei. Când MIORIȚA tace, grăiește Hieroglifa-Eminescu – când tace Hieroglifa-Eminescu, simțim cum saltă în noi (Noi = elita spirituală a Neamului) expresia ritualului geto-dacic (condensat în MIORIȚA). Elită spirituală înseamnă SPIRITE TREZE – elita spirituală nu trebuie să fie neapărat intelectuală. (...) Elita spirituală poate reforma temporalitatea: succesiunea uitării poate fi reorganizată în ritualul Eminesco-Centric, Spiritualo-Centric. Orice gest și cuvânt al nostru poate fi «reglat», prin smerenie și anonimizare a noastră, în funcție de modelul cristico-eminescian – care face mai lesne de vizualizat spiritul-modelul pe care l-a subliniat, după ce l-a dublat, în eternitate: modelul DACIA – modelul sacru. În felul acesta, este imperios necesar să se desfășureze istoria literaturii române: să se desfășureze treptele uitării – și să se vizualizeze cercurile concentrice ale Spiritului Național, în jurul Cercului-Revelație-Eminescu (...). Eminescu este acest Centru Interior-Golgotă, este vizualizarea în cuvinte simultane-vibrație cosmică demiurgică (căci acesta este darul GENIULUI, să re-creeze simultaneitatea de vibrație verticală, a cuvintelor orizontale, prin redarea forței interioare a Cuvântului: acest fenomen e perceput ca «forță de seducție» – de fapt, este forța de TRANSFIGURARE, întru divin, a Cuvântului) a Arhanghelului-Spirit Național.

Și, de acum, de la Revelația-Eminescu, ierarhizarea aleatorie (istorică) va fi înlocuită de ierarhizarea spirituală (anistorică): nu anii contează (ca segmente aparent cumiți-evolutive), ci apropierea sau depărtarea, pe traiectorii circular concentrice, față de Modelul Divin-Revelație EMINESCU. Variații – raportați la MARELE INVARIANT”.

Acesta este „nucleul ireductibil”, iar dezvoltările doar îl confirmă, atât în „*Loja Iohanică*”, cât și, mai târziu, în „*Cei trei magi*”. Analiza, de fapt „*exegeza*”, în sensul post-hermetic, nu se poate rezuma, ci doar reproduce - dar schema doctrinară rămâne imodificabilă, în convingerea că aici am avea o „*geografie sacră*” unde, când se citește, se citește superficial ceea ce are sens mai adânc care scapă examinării grăbite ori se ignoră. Și fiindcă „*evoluția*” în sens raționalist lipsește, ci e doar o aparență de „*eternă reîntoarcere*” la originarul ocult, rezultă că nu vom avea „*etape*”, ci „*epoci*” – traducând ieșirea în vizibil a straturilor ce pre-există în forma unui soi de entelehii – denumite cu originalitate „*iohanică*” și „*mihaelică*” și care vor trebui odata examinate în detaliu și cu măsurile potrivite.

Însă autorul, fiind un gânditor de înrâuriri ocultiste, ce socotește că istoria, chiar dacă aparentă, nu-i decât documentul unor „*căderi succesive*” până la „*epoca de fier*” contemporană, acțiunea cu rost de îndreptare este de la sine înțeleasă și include manifestări cu extensiune, având efecte și, mai mult ca sigur, o dezvoltare în direcția atitudinilor colective. Acestea sunt expuse ca și cum ar fi „*predici laice*”, proorociile mucenicești, ori înfăptuirile de „*prinț popular*” - și au aspecte ce țin de regimul clipei și de „*lucrarea*” posibilă în anii recenți.

Revista „*Contraatac*”, revistă de educație, cultură și literatură, pentru elevi și profesori – îndreptată împotriva prostului-gust, imposturii și agresiunii imoral-

antiartistice, deopotrivă o armă ofensivă și o carte de învățătură în episoade, este creația lui Adrian Botez și unul din numeroasele argumente ale acțiunii sale intelectuale - iar „Ruguri. România sub asediu” constituie pătrunderea ideologului în imediatul vremii tulburi și conține câteva din eseurile recente de analiză socială, ce amintesc de radicalismul culturii românești interbelice, de unde autorul își extrage atât directiva, cât și miza morală. Însă ele nu pot fi înțelese în afara doctrinei pe care, la drept vorbind, o exemplifică pretutindeni, într-o campanie ca de cruciat.

dr. ARTUR SILVESTRI

„Ani în șir am trăit cu durere, și neputință, și lacrimă în suflet că nu voi găsi niciun poet contemporan care să fi evadat din temnița mocirloasă a postmodernismului – această epocă de Kali-yuga a artei – spre care să strig: **Iată Poetul!** și să am față de el, măcar în parte, venerația, respectul și fruntea plecată ca în fața lui Eminescu.

Mircea Dinescu a murit înainte de a se naște ca poet sau a rămas prizonier blestemului din cuvintele: „**Mircea, fă-te că lucrezi!**” - și în el nimic nu mai este poezie. Mă întreb dacă a fost vreodată; dacă era poezie ceva din „*scârța-scârța, pâinea și țărâța*” – ...atât îmi vine în minte, din poezia lui Dinescu...

Mircea Cărtărescu s-a născut puțin, a bătut puțin din aripile poeziei și apoi s-a stins din el starea de grație a versului, de parcă niciodată nu ar fi fost.

Unde e poetul?! Spre cine să privesc dincolo de postmodernism și de cuvinte goale?!... Unde să găsesc Omul ce dă sufletul cuvintelor înapoi!?...

Întâmplarea a făcut să citesc poezie scrisă de domnul Adrian Botez și să exclam fericită: Iată Poetul!

Îi scriam, într-un mesaj, la puțină vreme după ce am descoperit versul lui:

V-ai gândit ca sunteți cel mai mare poet contemporan?... Nu e o lauda fără rost. Simt trăirea, și viul, și durerea, și neputința, și țipătul spre cer în vers... Simt pământul respirând... Simt toate rugăciunile trăite, dar nespuse... Simt marea luptă a omului de a fi pe măsura Creatorului. Tot dorul de Dumnezeu și de puritate a unei generații și a unui neam îl simt...

Nu sunt cuvinte goale, ca un balast și puse fără rost și purtând titlu POEZIE așa cum face o întreagă generație de scribălăi ce își spun unul altuia <<poete>>... Poezia e rugăciune către cer, e starea cea mai pură a unui om, iar eu simt la dvs rugăciunea și starea pură.

Da, uneori sunteți prea profund și eu nu înțeleg; alteori nu prind ideea sau nu imi merge la suflet ceea ce ați scris. Dar de cele mai multe ori simt sufletul viu al cuvintelor izbucnind ca un vulcan din vers.

De exemplu poezia "Când scrii o carte" e șocanta pentru mine. Eu nu simt așa când scriu. Nu e un cancer în mine scrisul și nici nu avortez un monstru la final când e gata cartea. La mine scrisul e o beatitudine, e stare de gratie, e cel mai mare dar pe care mi l-a dat Dumnezeu. Nu crește în mine ceva monstruos, ci înfloresc în cuvinte. Durerea degetelor și a mâinii după ore în șir de scris e cea mai dulce durere. Îmi iau cu mână stângă mâna dreaptă amorțită de scris și o port ca pe un prunc, o mângâi ca să-i treacă durerea, dar de-abia aștept să vină altă durere... Imi încep scrisul cu o rugăciune și îl sfârșesc cu o mulțumire către cel ce mă inspiră.

În "Seara vorbesc cu fratele Hristos" mi se pare totul colosal. E minunat să-ți poți arăta rănilor Lui și El să le arate pe ale Sale. Să-ți ia palma și să-ți sufle în ea pulbere de stele, să-ți ungă rănilor și să le facă să înflorească...

Aveți ceva din Arghezi, ceva din Nichita Stănescu, ceva din Eminescu - ce acum este parte a aerului ce îl respirăm și face parte din ființa noastră ca apa, e împărțășania noastră cu vis - dar dincolo de ei sunteți ADRIAN BOTEZ. Aveți o voce deja inconfundabilă... V-ați hrănit cu spiritul marilor înaintași, dar ați mers mai departe și ați găsit drumul dvs. - și acestea erau primele impresii după ce am citit puțin.

Acum, că am citit mai mult, a devenit certitudine că acele prime impresii sunt adevărate, că nu m-am înșelat. Prin slovele domnului Adrian Botez ieșim din băltirea puturoasă a postmodernismului (...) și ne mutăm cu slovele în teritoriul literaturii adevărate, unde există mari teme și înălțimi de neatins, spre care poetul, ca un Icar, vrea mereu să zboare. Poezia și-a regăsit aripile, a redevenit zbor! A redevenit rană din suflet și e scrisă cu sânge. Credința, căutarea unui sens al vieții, dorul de Dumnezeu și nostalgia absolutului, neputința, teamă - nu de moarte, ci de viață trăită fără rost și fără a te fi ridicat vreodată la înălțimea a tot ceea ce a pus Creatorul în tine, mizeria lumii oglindită în vers - dar nu spre râia mocirloasă, din cuvintele tembele (e o blasfemie să le numesc poezie) ale lui Gălățanu, ci spre "florile râului" ale lui Baudelaire, sau "mușegaiurile" lui Arghezi - înfloresc ca soră de slovă și de durere, în versul fratelui meu de cuvânt, Adrian Botez.

Mereu e o căutare a lui Dumnezeu, cu care vrea să facă pace în poezia "**Pax**", și a sinelui, o nostalgie, până la lacrimă, a absolutului pierdut - și mi se pare că, prin poezie, are loc regăsirea, împăcarea, liniștea, măcar în parte. Poetul Adrian Botez e o îngemănare stranie și sigur dureroasă, de dor de Iisus și de a fi Don Quijote pe pământ. E crudă soarta de a fi răstignit între raiul poeziei (prin care cauți Mântuitorul) și rătăcirea prin lume, ca un om prăpădit cu o mârtoagă. Poete, nu fi trist de soarta ta! Gândește-te că se putea infinit mai rău: **Ce te făceai dacă erai Mihail Gălățanu?!...**

Vezi acum, poete, ce mult te-a iubit Dumnezeu!?... Te văd în vers, te simt răstignit între coroană de spini și moartea lumii și nu pot decât să suspin și să spun că și eu știu cum este să fii ceva fără nume ce nimeni nu a mai fost (...).

(...) Singur, devine rege peste gânduri, peste cuvinte și cu ele reclădește lumea. E în poezie totul: apa, cerul, lumină, credința, mântuirea, răstignirea, dorul, iubirea, și poetul scrie cu patimă, cu furie - de parcă s-ar termina timpul și el încă nu a terminat de născut lumea lui de cuvinte. (...) Obsesiv, apare în poezie **aripa**, ca organ vital ce leagă poetul cu cerul - dar, până la cer, mai întâi îl învață zborul. (...) Rugăciunea e magistrală; poetul se roagă lui Dumnezeu să-i scoată aripa de sub prăduirea viermilor ca s-o poată iar închina cerului și în felul acesta ea devine o axis mundi între om și Creator. Sentimentul meu e că aripa ar fi sufletul omului ce trebuie să fie salvat de la distrugere, de la moarte (...).

Poezia, harul - nu vin oricum și la oricine (...) - poezia e o lovire de Dumnezeu, o întâlnire cu demiurgul ce doare ca în cer. Pentru cei ce scriu cu sufletul, cu inima ca o rană, pentru cei ce cred că scrisul e religie și ține de sacru - sunt normale teama și țipătul mut către cer (...). Poete, dacă eu îți aud glasul, eu care sunt o mărunță făptură a lui Dumnezeu, poate ți-l aude și EL. Dacă eu plâng de versul tău, nu spun că plâng și Dumnezeu, dar sigur cade în palma Lui lacrima mea născută din poezia ta. E destul, poete, ca să știi că numele tău va rămâne!? E destul ca să se atenueze puțin teama?!... A-ți

fi frică atunci când scrii, că slova ta nu s-a adăpat din curcubeu și nu a atins cerul, e normal, am și eu aceeași teamă.

(...) Nu se închină lumii poetul, chiar dacă îi face oglindă ei scriind, căci scrisul este o cale între poet și Dumnezeu, nu între poet și lume (...) - scrisul se naște, nu din cuvinte bolborosite aiurea de un om singur, fără conștiința sacrului și a eternității, și care se visează demiurg, când aruncă zoaie peste cuvinte, ci se naște miraculos (...) Ce frumos! Ce înalt! Eu nu mai am ce să spun despre un asemenea vers, căci cuvintele mele ar fi o întinare. Între poetul inspirat și Dumnezeu - nimeni nu are voie să se bage. Citesc cu sfială, ca pe o rugăciune, și ascult muzica ce se naște din tăcerea de după vers.

(...) Uneori Poetul e dur, e inchizitorial, e fanatic, dar cum să fii altfel, când vezi că se intră cu bocancul, pe aurul cuvintelor limbii române, pe graiul lui Eminescu?! Cum să fii când se distruge țara, când pleacă pruncii de acasă, când nu mai știi în ce să crezi?! Cum altfel să fii, în vremuri în care lumea pare că și-a pierdut busola?! Cum să fii, când se pune lacăt pe vis și se rup toate aripile și se distruge Credința!? ...În vremuri din astea se nasc oameni – puțini, e drept – care propovăduiesc, ca Sfântul Ioan în pustiu. Slujesc, cu slova, pământul și neamul cărora le aparțin - și naționalismul e ca o flacără vie și e o cale, în vremuri în care se pare că nu mai avem nimic sfânt. După ce am citit un articol de publicistică i-am trimis domnului Adrian Botez următorul mesaj:

Dur, inchizitorial, dar adevărat!

Vedem că e rău, vedem că mai coborâm mereu câte o treaptă în jos și nu putem decât cu slova să slujim pământul ce ne ține și neamul ce ne este leagăn. Sper să nu ne judece niciodată copiii și urmașii că nu am făcut tot ce am putut. Și din mormânt o să mă apăr: nu am spus "da" oricât am fost de flămândă, nu am spus "da" nici când mi-era gura uscată de sete, nu am spus "da" nici măcar când mi-au condamnat cuvintele la moarte deși în ele locuia viața adevărată și spiritul acestui pământ... nu am spus "da" niciodată, dacă "da"-ul era împotriva credințelor și valorilor mele! Șoparlele ce conduc astăzi visându-se igoane sacre pot să ne rănească oricât ca nu mai doare, doar copii, doar urmașii să nu o facă... Ei să înțeleagă că am fost împotriva valului când totul se demola... Tot ei să spună dacă a fost mult sau puțin asta...

Cred ca suntem de aceeași parte a baricadei, profesore!

Patriotismul e religie sfântă, e datorie și e cale. Două tulpini întregesc omul și poetul Adrian Botez: credința și patriotismul și niciuna nicaltă nu sunt vorbe goale, ci sunt sângele ce îi curge prin vene, sunt respirația ce îl însuflețește, sunt rațiunea lui de a trăi. Toată poezia lui îmi spune că fără patrie, fără străbuni și fără credință el nu ar putea trăi. Am vărsat o lacrimă amară și nu am mai găsit niciun cuvânt – eu care de obicei am cuvinte și le folosesc ușor - de scris citind: **“Rugăciunea unui copil”** (...). Să mai întreb, să mă mai mir cum ți-a venit, poete, să pui alături durerea neamului meu, de toți călcat - de sublimul vers al **Mioriței**!? Cum ți-a venit să plângi atât de frumos cu vers!?... Știu, poete... Știu... Plânge pământul și străbunii în tine plâng - și nu te lasă să taci... Și dacă ai omorî vocea din tine, ar fi păcat, păcat de moarte, și nu ai mai găsi mântuire.

...Normal că este prezentă și **“tema dragostei de natură”** (...), ca la orice poet mare. **“Se-nalță munții pân’ la nimb de nori”** e o simfonie de cuvinte ce îmi da o stare de beatitudine, de extaz (...).

Iubirea și iubita țin și ele de un teritoriu al sacrului (...) și eu nu mă mir deloc că, iubind, poetul căuta raiul. Muzicalitatea versului, cântecul aproape de beție a fericirii completează perfect imnul de slavă închinat iubitei ce e slăvită, chiar și dacă stelele s-ar

prăbuși, chiar și dacă ar cădea foc peste case, căci iubirea e mai puternică și mai veșnică decât timpul.

(...) Tema dominant-esențială a poeziei domnului Adrian Botez este **credința - raportarea la divinitate**. Toate celelalte teme pălesc sau sunt mici, prin comparație cu tumultul și vibrația înălțător-sfășietoare a căutării căii spre Cer.

(...) Îmi place până la a nu mai ști de mine muzica din poeziile: *“Prigoană de doină”*, *„Cântecul cavalerilor rourei”*, *„Licornul”*, *“Doina ghiocului”*, *“Venit-a ceas”*, *“Rugăciunea unui copil”*. Este în ele dulceața pură a versului popular, în special a doinei și eu nu mai știu de citesc sau cânt, căci undeva, în inima mea, versul a devenit una cu cântul.

(...) Mă apropii de sfârșitul călătoriei mele prin lumea poeziei domnului Adrian Botez. Nu știu cu ce cuvinte să închei. Nu sunt critic literar *„profesionist”*...M-am apropiat de versuri cu sfială și cu teamă. Nu am vrut să strivesc nimic... Am săpat prin cuvinte înțeleșuri și taine. Am visat, am zburat și am plâns cu fiecare vers. Am simțit răstignirea între lume și Dumnezeu, am simțit frământarea, căutarea, zbaterea neputincioasă în fața sortii, i-am simțit iubirea pentru acest pământ și dorul ca o sete de Iisus. Am simțit toate astea - și totuși nu știu cum să închei... Am să las versurile poetului să facă încheierea. E mai frumos versul lui decât orice cuvânt de-al meu. Citește cu sfială, dragă cititorule... Te vei împărtăși cu Har și vei întâlni un **OM** vertical (...).

11 iulie 2010

LUMINIȚA ALDEA, art. SCRISUL CA DESTIN - Impresii legate de poezia domnului Adrian Botez – în revista electronică Romanian VIP – revista românilor de pretutindeni, Sydney/AUSTRALIA, 12 iulie 2010

NU POT TOMNI...

[...] **MAESTRUL DE CEREMONII** Adrian Botez [...] este cel coborât din Septentrion, cu herb voievodal în pecetea Cuvântului, ursit de ursitoare ușor, legendar și angelic, pe bună dreptate, **CEL MAI BUN** (!!!) din generația noastră! (a se vedea că și eu, cu modestia de rigoare, mă *„trag”* din secolul trecut, ba chiar din mileniul trecut!)...

Desigur, și cându-i supărat și scârbit de slinul șișurilor primite fățiș sau pe la spate, sub forma zâmbetului deocheat, Maestrul găsește puterea (nu-i da, Doamne, omului cât poate duce!) să-și desferece baierile Harului, cu care a fost dăruit de Cel de Sus, încă înainte de a veni în **LUMEA CEA REA**, și să toarne, în slove de foc și de aur, povești nemaipomenite, despre lucruri adevărate și oameni altfel, să rostuiască lumi și perspective numai de el văzute, să cânte, până la sațietate, despre miturile primordiale - pe care, orbi fiind, noi nu le vedem nici dacă *“le-atingem cu mâna”*, să-și dăruie Românilor inima sa, mai mereu încrustată cu mireasma basmelor coborâtoare din Țara Bucovinei (trecute pe nedrept într-un ochi străin), să mute și munții din loc, cu credința sa în Absolutul Ființării Hristce!

Cu *“cartea cărților”* **EMIL BOTTA – ÎNCHINĂTOR ÎNFRÂNT EMINESCULUI...?!. ARHEII EMILBOTTIENI**[\[1\]](#), apărută în 2015, la Editura Rafet din Râmnicu Sărat, Adrian Botez se-nchină pământurilor (și subpământurilor!) care l-au adoptat și aduce la *“judecata de apoi a poezilor”* o personalitate de excepție a culturii

române, un maestru al generației ce deschidea șirul anilor '30, un artist total. Îl numim aici pe marele actor tragic **Emil Botta** care, împreună cu fratele său, Dan Botta, sunt surprinși în viziunea genialului hermeneut ca „*aplecându-se, într-o adâncă reverență, în fața Duhului Protector al Valahilor – EMINESCU – ... reverența lor neînsemnând, nicidecum, epigonism, ci creativitate, originalitate, complementaritate, față de Demiurgul Logos-ului Valah*”. În viziunea anteică a lui Adrian Botez, **Orfeul Întunecatului April** (o spunem cu toată convingerea!) debutează și perseverează în proiecția inconfundabilă a unei poezii existențialiste moderne, atinse de morbul “*morții și al neputinței*”, dincolo de bine și de rău, impresionantă prin tușa groasă, cu care aproape că violentează roșul sângelei și albastrul speranței, de pe măștile carnavalești, cu care ornează scena turnantă a imaginarului poetic.

[...] Îi dăm dreptate lui Adrian Botez, care consideră imaginarul emilbottian ca fiind aflat sub zodia **Logos-ului primordial**, izvodit “*fără sațiu*”, din proiecția arhetipală a **LUMII PROTOVALAHE**, înțeleasă, mai apoi, justificat, într-o multiplă “*cetire*” de operă-unicat, ca o “**CĂLĂTORIE** (“*călătorie*” făcută în tihnă, reculegere și meditație!), **PRIN GRĂDINA ARHEILOR PARADISIACI - GRĂDINĂ vădită nouă de către Magul EMIL BOTTA – și folositoare, în primul rând, pentru AUTOCUNOAȘTERE, dar și pentru cunoașterea Neamului Metafizic al DACO-VALAHILOR.**”... **AFERIM!**

[...] Și spune Înțeleptul Magistru, în cartea sa, pentru cine vrea să-l asculte: “*Cine este aparentul non-eu, cu febrilitate asiduă cultivat și susținut, în acțiunile sale – de către eu? Este personajul bizar (bizar în poemul acesta, bizar și în mitologia românească): CUC. Spuneam undeva, referitor la Cucul - însemn funerar, ca pasere-suflet: “În ceea ce privește denumirea păsărilor de pe morminte, cel mai potrivit s-a dovedit a fi cel de “porumb”... la denumirile tradiționale se adaugă un repertoriu îmbunătățit, din care nu lipsesc: “paserea neagră”,... rândunică”, ...simbol, probabil, al vieții fără de sfârșit, îngemănată cu puritatea cerului senin. Nu vom ști niciodată!*”

Și mergem, mai departe, potrivit datoriei Celui “*veghețor, întru cele hermetice/hermeneutice*”, ca “*să deslușim, în cele de mai jos, Mișcarea (Simbolică) a Arheilor!*”... Și iată cum Lumea operei literare emilbottiene se confundă, îndubitabil, cu arheii plenar identificați de strălucitul Explorator, chiar și pornind de la simple repere înscrise, iscusit, în potirul lirismului atent măiestrit. Într-o “*inscripție pe marmura nopții*” (ce frumos!!!) respirația reveriei și nu spaimile necuprinsului se insinuează ca o pală de Duh ocrotitoare, coplesind benefic trăirile sufletești și nemărginirile imaginației trăite ca un jalon necesar al catharsisului. Bine zice Adrian Botez: “*Nu credem să i se fi închinat nopții o mai măreață și expresivă odă, în vreo literatură a lumii. Nici Novalis, nici Leopardi nu ajung la o esențialitate atât de mare a Arheilor Nopții! De la ODA CĂTRE LUNĂ, din prima parte a Scrisorii I a lui Eminescu, nu s-a scris ceva tot atât de complet și înalt*”. [...]

[...] În **ULTIMUL CUVÂNT AL AUTORULUI** găsesc o însemnare care “*mă seacă la inimă*”. O prezint, trunchiat, fără să-i scad din superbitate: “**EMINESCU este MUNTELE MERU al Cosmosului Spiritual Valah. EMIL BOTTA, în schimb, este atât de preocupat, atât de absorbit de propria-i Muncă și Imagine-a-Muncii Interioare-întru-Arheicitate, încât abia ai răgazul vieții să-i descifrezi Labirintul pe unde trudește și să-i marchezi etapele traseului – spre a nu te uita, pe tine însuși,... Pe Emil Botta trebuie să-l accepți, ca Poet-ORFEU, așa cum este**”.

Cred nestrămutat și cu înrâncenare că această **CARTE**, **unicat în literatura de specialitate**, s-a fost scris **PLÂNGÂND!** Pentru că Adrian Botez este un mare **CĂRTURAR!** **SPIRIT ENCICLOPEDIC!** Despre **DUMNEALUI** se spune că trudește buchea cărții douăzeci și cinci de ore pe zi! Când nu citește, scrie și, când nu scrie, își cântă în gând poeziile, care îi dijmuesc, neîncetat, făptura. Cât stă de vorbă cu tine la telefon, poți fi sigur c-a mai însăilat niscaiva versuri pe care “*se bat*” redactorii de revistă, în zilele următoare... Așa cum îi plăcea să spună bunului meu Prieten Valeriu Filimon, „*Adrian vine pe lume cu ce i-a pus mămuca lui în traistă, încă de la naștere: HAR mult, îndulcit cu dor de Moarte!*”

Că de aripa Duhului, a avut Dumnezeu grijă... Și-acum, când plânge Poetul, fiți siguri că Domnul îi pune mâna pe creștet și... plânge și El! Și-amândoi plâng, cam mult, în ultimul timp, mai ales de când Domnul plânge în... **LIMBA ROMÂNĂ...!!!**

prof. **Dan SANDU**, Berzunți-Bacău/**ROMÂNIA** – în revistele “**ARMONIA**” – Saltmin Media/SUA și **CANADA**, precum și în revista “**SINGUR**”/Târgoviște/**ROMÂNIA**

[1] - Adrian Botez, “**EMIL BOTTA – închinător înfrânt Eminescului...?! ARHEII EMILBOTTIEN**”, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015.

CÂND DIAMANTELE SE FISUREAZĂ...

Constantin Stancu

Adrian Botez prezintă sensurile existenței în volumul de versuri *Cartea profețiilor*[1], acele sensuri care luminează ființa, o înobilează și deschide noi perspective sufletului dornic de inițiere. Este un curaj spiritual ca în vremuri din urmă, vremuri de cădere, să mărturisești despre profeție, despre taina ei, despre perpendiculara pe gând, pentru a da forță gândului.

Poemele scriitorului vin dintr-o convingere profundă în valorile creștine, asimilate prin prisma personalității sale, modelate de suferința proprie, de boala proprie, de lumina care luminează pe oricine caută matricea, esențele - **dimensiunea Cristică**.

Toate sunt dinamizate prin mijloace literare aparent clasice, atinse de formele moderne ale revoltei artistului, împinse la ultima limită: **MANE, TEKEL, FARES** („*Numărat, cântărit, împărțit*”).

Zicerea aceasta de **veghetor** se structurează unitar în patru părți: *Cartea profețiilor*, *Cartea glasurilor*, *gesturilor și tăcerii*, *Cartea descântecelelor*, *Cartea apocalipsei*. Este o structurare cu semnificații, sunt patru Evanghelii canonice, ființa de lângă divinitate are patru fețe, lumea are patru dimensiuni, patru sunt direcțiile pământene pentru a focaliza în direcția verticală a credinței.

Profeția este despre cel născut într-un timp precis, despre judecată, înger, zi-noapte, Hristos-Viața, flori sub cenușă, armonia divină, lucrătoare.

Dinamica lumii vine din zicere, din gest, din mărturisirea simbolică și una liniară, culminând în **tăcere** ca mărturie deplină a celui care zice luminos. Iar glasurile sunt glasurile apei, liliac cu gară pustie, om, moarte, artă, moartea și forma supremă a zicerii: tăcerea, motiv preluat din Scriptură (Cartea Ezechiel), cu profunde trimiteri spre viitor.

Descântecul, ia locul psalmului în **Ținutul Carpatic**, e legănarea naturii, a munților, atingerea umbrei de brad, tristețea realității, prezența Divină...

Ultima carte este cartea pedepsei, dar și descoperirea perfectă a lui Hristos, bazată pe stâlpii de rezistență a creației: voința, ordinea, iubirea, cântecul la margine de lume.

Mesajul de ansamblu a întregului volum este arborescent, trimițând la copacul vieții și al morții, la copacul cunoașterii binelui și răului. Versul pendulează între tandrețe și imprecizie, adună cuvinte luminoase și vorbe de lut, uneori de noroi, revolta artistului în fața căderii este reală, bucuriile simple umplu poemul, marile motive ale culturii române sau universale sunt prelucrate atent și necesar într-o profeție necesară. Din acest punct de vedere, Adrian Botez își asumă riscul de a merge la limită, acolo unde poemul poate exploda în vocale sau consoane. Există la acest poet energii pozitive, dar și unele negative, profeția nu este una comodă, scriitorul are menirea de a zice, de a tăcea, de a mărturisi cumva adevărul și frumosul, de a accepta judecata divină, ca ultimă instanță, depășind instanțele umane... Se pune o presiune extraordinară asupra celui care trebuie să zică lumii taine. E vremea împărțirilor, a cântăririi inimilor, a numărării celor dedicați... Dumnezeu este activ în poem și-n lume... O mână, brusc, scrie pe inima ta verdictul din care nu poți ieși, sentința-cerc din care nu poți evada, cuvinte venite din altă lume pentru lumea aceasta în petrecere, în fast și glorie mundană...

(...)Deși cartea se deschide profeției, aceasta este concretă, vine prin om ca zicere divină.

Sunt puse în lumină necesitatea jertfei, carnea care doare, povara dureroasă, în acest drum pe pământ doar Hristos, călăuza...

Viziunea poetului se împletește cu cea a profetului (...). Poemul este dens, simbolistica profundă, străbate istoria credinței și istoria lumii, văzătorul devine desăvârșit, cum numai Hristos **ESTE**. Vederea aceasta în patru dimensiuni este de natură divină, poetul o prinde în cuvinte, atrage atenția asupra viziunii, e posibil ca omul să vadă până la urmă, dacă își asumă starea perfectă, în adevăr...

(...) În lume există lucruri desăvârșite, floarea are o taină a albului desăvârșit, învierea vine din izvoare, e o nuntă mistică în nori, comoara armoniei divine se mărturisește în nuntă, în fecioară... - **Taina florii**

Este un glas al apei, apa curgătoare de la lume la lume...poetul scrie pentru creație în ansamblu, e un scris cosmic, literele sunt îngeri...

Zicerea metafizică este prezentată în poemul *Rezolvarea metafizicii*, **lăuntru** care este taina, toți dau din umeri, nu înțeleg, dar sunt intrigați de metafizica interioară a omului atins de har...

(...) În aceste poeme se simte lirismul unui poet pătruns de vers. (...) Poemele au grafia modernă a celui care se revoltă pe realitatea imediată, cuvinte fără literă mare, versul frânt, modelat de durerea nespusă, dar în prezența numelui divin scris corect cu literă mare, aduce în mod clar la stilul vechilor profeți, care dădeau cinste Creatorului, iar în limba ebraică veche, se știe, existau cuvinte speciale, folosite doar pentru a mărturisi pe Dumnezeu, era ceva tainic, devoțiunea celui care scria era perfectă, smerită, o smerenie necesară, pentru ridicarea din noroiul vorbelor zilnice...[...]

Adrian Botez, pornind de la modul de a fi a unui profet, merge până la capăt în volumul acesta, exemplele sunt preluate din *Vechiul Testament*, din scrierile proorocilor mari sau a proorocilor mici, influența este penetrantă, acolo imaginile sunt mult mai șocante, pentru a se pune în lumină voia divină. De fapt, specific scrierilor profetice, este

modul de a privi lucrurile, prin Ochii lui Dumnezeu și, atunci, se poate observa nivelul căderii, a păcatului care face ravagii în ființa umană. Pentru poet, însă, este necesar a se reaseza pe viziunea creștină a Noului Testament, de a vedea lucrurile prin Ochii lui Hristos, iar Adrian Botez depune acest efort vizionar, trimițând mereu la Mântuitor, ca Salvator Universal. [...].

Volumul merită un studiu mai atent, temele, motivele, zicerile și tăcerile artistului sunt calculat puse în operă [...] instinctul de văzător al lui Adrian Botez nu-i dă pace, este instinctul poemului încarnat...

Sunt legături de cuvinte care dau forță poemelor: catedrala nerostitului cântec, nu e pace - e prea multă depărtare, miros de zei la masă, streășină de suflet, miros de stea, buzele arzând de tăcere, furtuni de păsări, cutremure de verde, e atâta beznă în gândul zilnic, matematica ordine a cântecului...

Vine vremea: **MANE, TEKEL, FARES!** Poetul nu pune pe nimeni să i se închine, este fulger și devotat al Luminii de Spadă, cade universul real care împiedică privire, apoi se deschide panorama, de dincolo de realitatea imediată...

(...) Temele finale se dezvăluie: nunta, cavalerii eterni, moartea fără de nume moarte, profetul pierdut, speranța, eonii... Profetul își găsește locul într-o lume fără de profeți, poemul l-a preschimbat, lumea este eonul...

[...]

Despre Spiritele Iubirii (Serafimii), Adrian Botez are revelația: „*peste iubirea de Dumnezeu – doar/misterul adânc: Dumnezeul Fețelor/Trei*”

Constantin Stancu

31 mai 2011, în revista *Agero-Stuttgart*, săptămâna 43/2011

[1] Adrian Botez, *Cartea profețiilor*, Editura „Rafet”, Râmnicu Sărat - 2010
